

EDUSKUNNAN VASTAUS 6/2011 vp

Hallituksen esitys laiksi vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lain muuttamisesta (HE 6/2011 vp).

Valiokuntakäsittely

Liikenne- ja viestintävaliokunta on antanut asiasta mietinnön (LiVM 3/2011 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lain (719/1994) 13 f §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 124/2001,
muutetaan 3 §:n 1 momentin 10 kohta, 13 b ja 13 c §, 13 d §:n 1 momentti, 13 e §, 13 g §:n 1 momentti sekä 16 a ja 16 b §,
sellaisina kuin ne ovat, 3 §:n 1 momentti 10 kohta laissa 215/2005, 13 b ja 13 e § laissa 124/2001, 13 c § laissa 124/2001 ja 215/2005, 13 d §:n 1 momentti ja 13 g §:n 1 momentti laissa 1282/2010 sekä 16 a ja 16 b § laissa 124/2001 ja 1282/2010, sekä
lisätään 3 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 215/2005, uusi 11—13 kohta sekä lakiin uusi 23 c § seuraavasti:

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

10) *kuljetettavista painelaitteista annetulla direktiivillä* kuljetettavista painelaitteista sekä neuvoston direktiivien 76/767/ETY, 84/525/ETY, 84/526/ETY, 84/527/ETY ja 1999/36/EY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2010/35/EU;

11) *kuljetettavalla painelaitteella* kuljetettavista painelaitteista annetun direktiivin 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua painelaitetta;

12) *talouden toimijalla* liiketoiminnan tai julkisen palvelun yhteydessä maksua vastaan tai maksutta toimivaa, kuljetettavista painelaitteista annetussa direktiivissä tarkoitettua valmistajaa, valtuutettua edustajaa, maahantuojaa, jälleenmyyjää, omistajaa tai käyttäjää;

13) *EU:n akkreditointi- ja markkinavalvontaasetuksella* tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista ja neuvoston asetuksen

(ETY) N:o 339/93 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 765/2008.

13 b §

Talouden toimijan velvollisuudet

Sen, joka saattaa kuljetettavan painelaitteen markkinoille, on varmistettava, että painelaitteita koskevien asiakirjojen ylläpito- ja tallennusjärjestelmä täyttävät säädetyt ja määrätyt vaatimukset.

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös sitä, joka:

- 1) toimittaa kuljetettavan painelaitteen saataville jakelua tai käyttöä varten;
- 2) ottaa kuljetuksessa käyttöön kuljetettavan painelaitteen, jonka vaatimustenmukaisuutta ei ole osoitettu;
- 3) valmistaa kuljetettavan painelaitteen omaan käyttöönsä kuljetuksessa tai toiselle luovutettavaksi.

Sen lisäksi, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, talouden toimijoita koskevat kuljetettavista painelaitteista annetun direktiivin 2 ja 5 luvussa tarkoitetut velvollisuudet. Direktiivissä omistajalle säädetyt velvollisuudet eivät kuitenkaan koske sitä, joka aikoo käyttää tai käyttää kuljetettavaa painelaitetta vapaa-ajan- tai urheilutoiminnassaan taikka muussa henkilökohtaisessa tarkoituksessa.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään vaatimustenmukaisuusmerkinnästä ja muusta vaatimustenmukaisuuden osoittamisesta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää 1 ja 2 momentissa tarkoitetut velvollisuudet sovellettaviksi myös alus- ja ilmakuljetukseen tarkoitettuihin kuljetettaviin painelaitteisiin. Vaatimustenmukaisuuden osoittamiseen tarvittavista asiakirjoista ja niiden säilyttämisestä säädetään liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

13 c §

Tarkastuslaitokset ja niiden tehtävät

Tarkastuslaitoksilla on oikeus:

- 1) hyväksyä, tarkastaa ja testata pakkauksia ja säiliöitä;
- 2) suorittaa muut pakkausten ja säiliöiden vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi edellytettävät tehtävät sekä niihin liittyvät toimenpiteet;
- 3) suorittaa kaikki kuljetettavista painelaitteista annetussa direktiivissä tarkoitetuissa vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyissä ja tarkastuksia koskevista menettelyissä tarkastuslaitoksille kuuluvat tehtävät;
- 4) suorittaa paineastioiden määräaikaistarkastukseen liittyvät laatujärjestelmän arvioinnit ja hyväksynät sekä niihin liittyvän valvonnan.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkastuslaitosten yhteistyöstä. Tarkastuslaitosten tehtävistä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Tehtävissä noudatettavista menettelyistä ja paineastioiden määräaikaistarkastukseen liittyvästä laatujärjestelmän arvioinnista ja hyväksynnästä sekä niihin kuuluvasta valvonnasta säädetään tarkemmin liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

Tarkastuslaitoksen oikeudesta teettää 1 momentissa tarkoitettujen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi suoritettavien tehtävien osatoimenpiteitä alihankintana säädetään valtioneuvoston asetuksella. Tarkastuslaitos vastaa alihankintana teettämistään toimenpiteistä.

13 d §

Tarkastuslaitosten tunnustaminen

Liikenteen turvallisuusvirasto tunnustaa kuljetettaviin painelaitteisiin liittyviä, 13 c §:ssä tarkoitettuja tarkastuslaitostehtäviä suorittavat tarkastuslaitokset, Säteilyturvakeskus sellaiset tarkastuslaitokset, joiden tarkastuslaitostehtävät liittyvät radioaktiivisten aineiden kuljetukseen tarkoitettuihin pakkauksiin ja säiliöihin, sekä Turvallisuus- ja kemikaalivirasto muut tarkastuslaitokset. Tunnustamispäätöksessä määritel-

lään tarkastuslaitoksen tehtävät sekä vahvistetaan tarkastuslaitoksen valvonnan laajuus ja valvontaan liittyvät järjestelyt. Päätöksessä voidaan asettaa muitakin laitoksen toimintaa koskevia vaatimuksia, rajoituksia ja ehtoja, joilla varmistetaan tehtävien asianmukainen suorittaminen.

13 e §

Tarkastuslaitosten tunnustamisen edellytykset

Tarkastuslaitoksen on täytettävä erityyppisten tarkastuslaitosten toiminnalle standardissa SFS-EN ISO/IEC 17020:2004 tai tätä vastaavassa uudemmassa standardissa asetetut edellytykset. Tarkastuslaitoksen tunnustamisen edellytyksenä on lisäksi, että:

- 1) laitos on luotettava;
- 2) laitos on Suomessa rekisteröity oikeushenkilö;
- 3) laitoksen harjoittama muu toiminta on erillään tarkastuslaitostoiminnasta;
- 4) laitos kykenee suorittamaan tarkastuslaitostoiminnassa edellytettävät testaukset ja tarkastukset säännösten ja määräysten mukaisesti;
- 5) laitoksen toiminta on järjestetty siten, että toiminta on kohtuullisesti valvottavissa;
- 6) laitoksella on tarkastuslaitostehtäviin liittyvien asiakirjojen luotettava ja tarkoituksenmukainen ylläpito- ja tallennusjärjestelmä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen edellytysten täyttymisen osoittamiseksi kuljetettavien painelaitteiden vaatimustenmukaisuuden arviointeja, uudelleenarviointeja tai tarkastuksia suorittavan tarkastuslaitoksen on oltava Mittatekniikan keskuksen akkreditointiyksikön akkreditoima 1 momentissa tarkoitettua standardin mukaiseksi A tai B tyyppin tarkastuslaitokseksi.

Tarkastuslaitoksen on ilmoitettava tunnustamisen edellytyksiä koskevista muutoksista sille viranomaiselle, jonka tehtävänä on tunnustaa tarkastuslaitos.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään muiden kuin 2 momentissa tarkoitettujen tarkastuslaitosten tunnustamisen edellytysten täyttämi-

sen osoittamisesta, ennen 2 momentissa tarkoitettua akkreditointia suorittavasta tarkastuslaitostoiminnasta ja tunnustamisen hakemisesta. Valtioneuvoston asetuksella annetaan myös tarkempia säännöksiä tarkastuslaitoksen tunnustamisen edellytyksistä.

13 g §

Tarkastuslaitosten valvonta

Viranomainen, jonka tehtävänä on tunnustaa tarkastuslaitos, valvoo kyseisten tarkastuslaitosten toimintaa. Tämän viranomaisen on vähintään viiden vuoden välein tarkastettava, että tarkastuslaitos edelleen täyttää tarkastuslaitoksen tunnustamiselle säädetyt edellytykset.

16 a §

Pakkausten ja säiliöiden viranomaisvalvonta

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto valvoo vaarallisten aineiden kuljetukseen tarkoitettuja pakkauksia ja säiliöitä.

Jos Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on ryhtynyt EU:n akkreditointi- ja markkinavalvontaasetuksen 20 artiklan mukaisiin toimiin tai sillä on syytä epäillä, että kuljetettava painelaite aiheuttaa vaaraa ihmisen terveydelle tai turvallisuudelle taikka omaisuudelle, sen on suoritettava kyseistä kuljetettavaa painelaitetta koskeva arviointi. Jos virasto arvioinnin yhteydessä havaitsee, että kuljetettava painelaite ei ole vaatimusten mukainen, sen on vaadittava asianomaista talouden toimijaa toteuttamaan kohtuullisessa ajassa kaikki tarvittavat korjaavat toimenpiteet kuljetettavan painelaitteen saattamiseksi vaatimusten mukaiseksi, poistamiseksi markkinoilta tai palauttamisen järjestämiseksi. Toimenpiteiden on kohdistuttava kaikkiin vastaaviin kuljetettaviin painelaitteisiin, jotka talouden toimija on asettanut saataville Euroopan talousalueen markkinoille. Korjaaviin toimenpiteisiin sovelletaan, mitä EU:n akkreditointi- ja markkinavalvontaasetuksen 21 artiklassa säädetään.

Jos 2 momentissa tarkoitettu talouden toimija ei toteuta Turvallisuus- ja kemikaaliviraston

asettamassa ajassa riittäviä korjaavia toimenpiteitä, viraston on toteutettava tarvittavat väliaikaiset toimenpiteet, joilla kielletään kuljetettavan painelaitteen saattaminen markkinoille tai rajoitetaan sitä, poistetaan painelaite markkinoilta taikka järjestetään painelaitetta koskeva palautusmenettely. Jos Euroopan komissio tai jäsenvaltio ei ole kahden kuukauden kuluessa saatuaan tiedon väliaikaisesta toimenpiteestä esittänyt vastalauseita väliaikaisen toimenpiteen johdosta taikka jos komissio unionin suojamenettelyn päätteeksi katsoo, että jossain Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa toteutetut väliaikaiset toimenpiteet ovat oikeutettuja, Turvallisuus- ja kemikaaliviraston on varmistettava, että vaatimustenvastaiseen painelaitteeseen sovelletaan asianmukaisia rajoitustoimenpiteitä painelaitteen poistamiseksi markkinoilta. Jos Euroopan komissio suojamenettelyn yhteydessä katsoo, että Suomessa toteutetut väliaikaiset toimenpiteet eivät ole oikeutettuja, Turvallisuus- ja kemikaaliviraston on peruutettava toimenpiteet.

Jos Turvallisuus- ja kemikaalivirasto havaitsee 2 momentissa tarkoitettujen arvioinnin yhteydessä, että kuljetettava painelaite aiheuttaa vaaraa ihmisen terveydelle tai turvallisuudelle taikka omaisuudelle, vaikka painelaite on vaatimusten mukainen, viraston on vaadittava talouden toimijaa korjaamaan puutteet, poistamaan painelaitteen markkinoilta tai järjestämään painelaitteen palautuksen siten kuin kuljetettavista painelaitteista annetussa direktiivissä säädetään. Toimenpiteiden on kohdistuttava kaikkiin vastaaviin kuljetettaviin painelaitteisiin, jotka talouden toimija on saattanut Euroopan talousalueen markkinoille tai joita se käyttää alueella. Jos Euroopan komissio suojamenettelyn yhteydessä katsoo, että Suomessa tässä momentissa toteutettavaksi vaaditut toimenpiteet eivät ole oikeutettuja, Turvallisuus- ja kemikaaliviraston on peruutettava toimenpiteiden toteuttamista koskeva vaatimus.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston on tehtävä kuljetettavista painelaitteista annetun direktiivin 30—32 artiklassa tarkoitettujen ilmoitukset Euroopan komissiolle, muille Euroopan talous-

alueeseen kuuluville valtioille ja asianomaiselle ilmoitetulle laitokselle.

16 b §

Kuljetettavan painelaitteen muodollinen vaatimustenvastaisuus

Jos Turvallisuus- ja kemikaalivirasto havaitsee, että kuljetettavaan painelaitteeseen on perusteettomasti kiinnitetty 13 b §:n 4 momentissa tarkoitettu vaatimustenmukaisuusmerkintä tai sitä ei ole kiinnitetty, painelaitteen teknisiä asiakirjoja ei ole saatavissa tai niissä on puutteita taikka painelaite ei ole vaatimusten mukainen, viraston on vaadittava asianomaista talouden toimijaa kohtuullisen määräajan kuluessa korjaamaan puutteet. Jos puutteita ei määräajassa korjata, Turvallisuus- ja kemikaaliviraston on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet kuljetettavan painelaitteen markkinoilla saataville asettamisen rajoittamiseksi tai kieltämiseksi taikka varmistettava, että kuljetettavan painelaitteen palautus markkinoillesaattajalle järjestetään tai painelaite poistetaan markkinoilta.

23 c §

Virkavastuu

Edellä 13 c §:n 1 momentissa tarkoitettuja tarkastuslaitostehtäviä suorittavaan sovelletaan kyseisissä tehtävissä rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä.

Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Lain 13 d §:n 1 momentti ja 13 g §:n 1 momentti tulevat kuitenkin voimaan 1 päivänä tammikuuta 2012.

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukainen tarkastuslaitoksen tunnustaminen on voimassa sellaisenaan tunnustamista koskevassa päätöksessä määrätyn ajan, jollei jäljempänä toisin säädetä.

Ilmoitetun tai hyväksytyin laitoksen, joka on muutoin kuin esittämällä akkreditointipäätök-

sen osoittanut täyttävänsä kuljetettavien painelaitteiden vaatimustenmukaisuuden arviointeja ja uudelleen arviointeja suorittavalle tarkastuslaitokselle säädetyt edellytykset, katsotaan täyttävän tarkastuslaitoksen tunnustamiselle 13 e §:ssä säädetyt edellytykset 31 päivään joulukuuta 2011. Tällaisen ilmoitetun ja hyväksytyn laitoksen on kuitenkin ilmoitettava liikenne- ja viestintäministeriölle, jos se tämän lain tultua voimaan jatkaa edelleen toimintaansa. Tämä ilmoitus voidaan tehdä myös ennen tämän lain voimaantuloa. Ilmoituksen tekemisestä säädetään tarvittaessa tarkemmin liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

Ilmoitetun tai hyväksytyn laitoksen, jolla on ennen 1 päivää tammikuuta 2010 myönnetty ja edelleen voimassa oleva akkreditointi suorittaa kuljetettaviin painelaitteisiin liittyviä tarkastuslaitostehtäviä, katsotaan täyttävän tarkastuslaitokselle 13 e §:ssä säädetyt edellytykset 31 päivään joulukuuta 2014. Tällaisen ilmoitetun laitoksen on tehtävä 3 momentissa tarkoitettu ilmoitus liikenne- ja viestintäministeriölle, jos se tämän lain tultua voimaan jatkaa edelleen toimintaansa. Lisäksi tarkastuslaitoksen on toimitettava edellä tarkoitettu akkreditointipäätös liikenne- ja viestintäministeriölle.

Ilmoitetun tai hyväksytyn laitoksen, jolla on ennen tämän lain voimaantuloa sekä 1 päivänä tammikuuta 2010 tai tämän jälkeen myönnetty ja edelleen voimassa oleva akkreditointi suorittaa kuljetettaviin painelaitteisiin liittyviä tarkastuslaitostehtäviä, katsotaan täyttävän tarkastuslaitokselle 13 e §:ssä säädetyt edellytykset, jos akkreditointi on myönnetty soveltaen EU:n akkreditointi- ja markkinavalvonta-asetusta. Tällaisen ilmoitetun laitoksen on tehtävä 3 momentissa tarkoitettu ilmoitus liikenne- ja viestintäministeriölle, jos se tämän lain tultua voimaan jatkaa edelleen toimintaansa. Lisäksi tarkastuslaitoksen on toimitettava akkreditointipäätös liikenne- ja viestintäministeriölle.

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden vaatimusten mukaisia pakkauksia ja säiliöitä saa edelleen käyttää, jos niille suoritetaan säädetyt ja määrätyt määräaikaist ja ylimääräiset tarkastukset. Tämän lain voimaan tullessa käytössä olevien kuljetettavista painelaitteista annetun direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle jäävien kuljetettavien painelaitteiden määräaikaistarkastusten suorittajasta säädetään tarvittaessa liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Helsingissä 29 päivänä kesäkuuta 2011
